

Dossier de premsa

Màquines del temps

Redibuixar el passat i fabular el futur a la presó

27.06.2024 – 08.09.2024

Índex

Presentació pàg. 3

Fitxa de l'exposició pàg. 4

Text curatorial pàg. 5

Processos de participació en centres penitenciaris pàg. 6

Obres i artistes pàg. 9

Sobre Antoni Hervàs pàg. 16

Sobre Mery Cuesta pàg. 16

Cartell i material gràfic pàg. 17

Crèdits pàg. 18

Nota de premsa pàg. 22

Contacte premsa pàg. 23

Presentació

Màquines del temps és un exercici de provocació institucional en motiu dels 40 anys de l'assumpció de les competències en execució penal per part de la Generalitat de Catalunya. Coincidint amb l'efemèride, el Departament de Justícia, Drets i Memòria, el Departament de Cultura i el Centre d'Arts Santa Mònica es conjuren per apropar l'experiència artística dels centres penitenciaris al conjunt de la ciutadania.

Amb *Màquines del temps* el Santa Mònica segueix explorant la creació artística col·lectiva. D'acord a la seva metodologia habitual, el centre ha convidat l'artista Antoni Hervàs i la comissària Mery Cuesta a treballar conjuntament amb diverses artistes en privació de llibertat, sobre la relació amb el passat, la projecció cap al futur i la problemàtica del present en entorns carcelaris. Mitjançant una conversa sostinguda durant més de mig any en diversos centres penitenciaris del país, els imaginaris de les artistes convidades s'han anat retroalimentant.

La commemoració dels quaranta anys de competències en matèria d'execució penal és una oportunitat per a subratllar com Catalunya aposta per la reinserció, la rehabilitació i els Drets Humans. La Generalitat de Catalunya explica sovint les característiques del servei públic de reinserció en múltiples fòrums i en diferents formats, però aquesta vegada opta per una via radicalment diferent i provocativa: l'expressió artística. L'art ens permet accedir a un coneixement més intuïtiu de les realitats socials que ens envolten, ens permet empatitzar més, imaginar millor i pensar fora dels marcs mentals pre-establerts. I fer-ho al Santa Mònica, un equipament cultural de primer nivell al centre de Barcelona, representa una oportunitat única per arribar al gran públic.

En aquesta exposició hi han participat tots els centres penitenciaris del país, implicant a 26 tècnics artístics i a 170 interns i internes sota la direcció de l'artista Antoni Hervàs i de la comissària Mery Cuesta. Tots ells i elles han treballat per visibilitzar i potenciar el paper transformador de l'art a les presons. Els programes culturals i artístics als centres penitenciaris proporcionen a les persones internes un ambient segur, lliure de judici, on poden expressar-se de forma creativa i constructiva. En aquests quaranta anys d'història del model penitenciar català, l'art ha esdevingut una eina poderosíssima per al creixement personal de les persones privades de llibertat i per a la seva plena reinserció social. A través d'aquesta exposició, la ciutadania tindrà l'oportunitat de conèixer una part d'aquesta tasca i de submergir-se en una reflexió sobre la presó com a espai suspès en el temps on passat, present i futur dialoguen i ens interpel·len al conjunt de la societat.

Màquines del temps

Redibuixar el passat i fabular el futur a la presó

27 de juny – 8 de setembre de 2024

Obres:

Llençols i escapisme / Creació conjunta amb alumnes dels tallers artístics del CP de Dones de Barcelona

L'eternitat de l'amor / Homenatge a la Loli (CP de Dones de Barcelona)

Arqueologia d'un passat imaginari / Abraçada amb en José (CP Quatre Camins)

Màquines de tatuar, màquines del temps (Passa'm la màquina) / Xerrameca amb en Rafa (CP Quatre Camins)

Apocalipsi i tendresa / En una galàxia bessona amb en Víctor (CP Quatre Camins)

El futur és en els joves / Temps compartit amb el grup del taller de ceràmica del CP de Joves

Artistes:

Antoni Hervàs, Loli, José, Rafa, Víctor, alumnes dels tallers artístics del CP de Dones de Barcelona, i grup del taller de ceràmica del CP de Joves.

Comissària:

Mery Cuesta

Màquines del temps s'emmarca en la commemoració dels 40 anys de la transferència de les competències penitenciàries a Catalunya. És una col·laboració entre el Departament de Justícia, Drets i Memòria, el Departament de Cultura i el Santa Mònica.

Informació de visita:

Entrada gratuïta. De dimarts a diumenge i festius: 11:00 – 20:30 h.

Generalitat
de Catalunya

mòni
santa
c
à

Text curatorial

Experimentar el temps i el desig en un territori suspès com la presó. *Màquines del temps* és un **marc conceptual i visual** que ens convida a reflexionar sobre la presó com a espai **abstret**, un lloc on afloren les reflexions sobre el passat i el desig de viatjar enrere, però també l'anhel que el temps passi ràpid, així com les fabulacions sobre escenaris de futur per a l'individu i la societat.

L'exposició aborda les peculiaritats de treballar des de la creació artística en un context hermètic com l'àmbit penitenciari: la situació de tancament, la vulnerabilitat acumulada i la sensació d'un pas del temps al marge del curs de la societat normativa susciten una visceralitat que —atiada pel desig— es tradueix en alguns casos en una urgent **necessitat d'expressió** mitjançant el dibuix, la pintura, la ceràmica i altres llenguatges artístics.

Màquines del temps mostra en tota la seva esplendor els resultats de les relacions creatives i afectives teixides per l'artista Antoni Hervàs en diversos centres penitenciaris. El treball d'Hervàs es caracteritza per una metodologia d'implicació intensa amb **col·lectius al marge de la normalitat social**, que promou l'emergència de representacions *des de dins* (és a dir, produïdes pel col·lectiu mateix). Hervàs ha entaulat relacions amb reclusos i recluses mitjançant el dibuix, i ha trobat un llenguatge comú des de l'empatia mútua i l'entrega sincera. En un exercici de **dibuix expandit**, Hervàs regurgita aquest intercanvi plàstic per donar a llum un seguit de tòtems: són les converses i els afectes que han pres un cos monstruós.

L'exposició consta de **dues parts**: la instal·lació principal (a la planta superior) que desplega les converses que han esdevingut cos, i un preludi (a la primera planta) que desgrana les estratègies de participació que s'han hagut d'activar en el context penitenciari per dur a terme aquesta exposició. Tot aquest compendi efervescent d'experiències ha estat possible gràcies a la complicitat dels pobladors de l'univers carcerari —**els reclusos i recluses**—, però també dels **tècnics artístics dels centres penitenciaris**, que són una clau fonamental per entrar en contacte amb els artistes en reclusió en el context català.

Com a exposició, *Màquines del temps* forma en si mateixa una **càpsula del temps** que abraça les incursions en l'univers carcerari d'Antoni Hervàs i la comissària Mery Cuesta durant deu mesos intensius. Aquesta càpsula del temps està plena de tresors: conté claus d'interpretació i **comprensió del món carcerari**, però, sobretot, conté tota una varietat d'expressions artístiques profundament **simbòliques** que estableixen un potent **efecte mirall** entre la nostra pròpia quotidianitat i la dels que viuen en privació de llibertat. Les nostres màquines del temps són masses brillants d'humanitat pura.

Mery Cuesta, comissària de l'exposició

Processos de participació en centres penitenciaris

Els centres penitenciaris són un context d'accés restringit que presenten forts condicionants a l'hora de posar en marxa qualsevol proposta artística. Per dur a terme aquesta exposició, s'han activat diversos processos de participació en centres penitenciaris, dels quals s'ofereix una petita mostra en aquesta exposició. En destaquem quatre:

1. Concurs simultani de pintura ràpida
2. Sota la inspiració de Niki de Saint Phalle
3. Un flux de materials
4. Vent del Nord: curmetratges

Les iconografies desenvolupades a la presó a través d'aquestes accions nodreixen de formes i colors les instal·lacions artístiques de l'exposició, per la qual cosa és natural trobar multitud de correspondències entre les idees generades en aquests processos i els resultats que es mostren.

1. Concurs simultani de pintura ràpida

El 6 de febrer de 2024, de 9 a 13 h, es va celebrar un concurs de pintura ràpida simultàniament a tots els tallers artístics dels centres penitenciaris de Catalunya. La consigna era fer una creació pictòrica sobre el tema “Màquines del temps: el desig de viatjar endavant i enrere a la presó”, una reflexió “sobre el temps viscut i el que es viurà a la presó”, tal com especificaven literalment les bases. S'hi plantejava el repte d'evitar dibuixar rellotges, ja que és un dels simbolismes més comuns associats al temps. Es van atorgar tres premis amb dotació econòmica als autors de les obres seleccionades per un jurat. La proposta del concurs va partir del Centre Penitenciari Brians 1, i va rebre una calorosa acollida i un alt nivell de participació.

2. Sota la inspiració de Niki de Saint Phalle

Per iniciativa de les tècniques artístiques del Centre Penitenciari de Dones de Barcelona, cada any es proposa l'exploració i la divulgació de l'obra de diverses dones artistes, amb la finalitat d'aprofundir en la seva feina i enriqueix la cultura visual a la presó. Enguany, en complicitat amb la comissària de “Màquines del temps”, es va optar per proposar una aproximació a l'obra de l'artista francesa Niki de Saint Phalle, pintora, *performer* i cineasta. La seva biografia i la seva personalitat creadora —caracteritzada per la capacitat de transformació d'episodis tràgics en expressions de vitalitat i alegria— van ser la base per a les creacions que es van poder veure a l'exposició del concurs de pintura Assumpció Moncunill a la presó Model durant el mes de maig.

3. Un flux de materials

D'ençà que Antoni Hervàs i Mery Cuesta van començar a visitar els tallers artístics als centres penitenciaris el novembre de 2023, es van anar succeint converses i trobades amb moltes persones en privació de llibertat. Aquesta cascada de dibuixos, fanzins, escrits i pintures són només una part de totes les produccions que van sorgir durant aquests mesos, i es mostren en una vitrina com si fossin petits tresors.

4. Vent del Nord: curtmetratges

Per tercer any consecutiu, el Centre Penitenciari Puig de les Basses organitza el festival de cinema Vent del Nord. Aquest festival neix amb l'ànim d'apropar realitats i aproximar l'àmbit penitenciar i la seva població a la societat. En aquesta edició, 120 reclusos i recluses de diferents centres penitenciaris van participar en diferents categories, una de les quals proposava la temàtica "Màquines del temps". El programa complet dels curtmetratges s'ha pogut veure al Teatre-Museu Dalí de Figueres, a la Filmoteca de Catalunya i al Cinema Truffaut de Girona, entre altres sales, i es pot veure actualment al canal de YouTube Tallers Artístics Presons.

Selecció de curtmetratges:

- [Bajo prxsi3n](#) - Premi especial "Màquines del temps" | Durada: 08:34 min.
- *Elije II* - Millor curtmetratge en la categoria Documental | Durada: 01:40 min.
- *Guerreras* - Acc3ssit | Durada: 04:18 min.

Comunitat

Els centres penitenciaris tenen un context físic que presenta moltes peculiaritats a l'hora de posar en marxa qualsevol proposta creativa. Per desenvolupar aquesta mena d'iniciatives, el paper del col·lectiu de tècnics artístics dels centres penitenciaris és fonamental. "Màquines del temps" ha comptat amb l'estreta col·laboració d'aquesta comunitat, amb la qual ha dissenyat diverses estratègies de participació.

Els tècnics artístics, com a figures estables a l'organigrama del sistema penitenciar, neixen a la d3cada dels 80, coincidint amb la transferència de les compet3ncies penitenciaris de l'Estat espanyol a Catalunya. Els tallers artístics que avui estan actius als nou centres penitenciaris del territori català desenvolupen un programa continu a les àrees d'arts plàstiques, audiovisuals i arts escèniques. El model estable d'acompanyament i ensenyament artístic a les presons catalanes s'estudia a altres països.

Els tècnics artístics de presons fan florir l'entorn penitenciar. **Fer arribar** una proposta creativa a les persones en privació de llibertat, **motivar**, fer-ne **seguiment**, **compartir** els resultats i produir un **retorn** (procés de comunicació bàsic en qualsevol intercanvi artístic) és possible gràcies a la dedicació i l'acompanyament continu dels tècnics artístics.

Obres i artistes

Sis relacions creatives, sis tòtems amb veu

Les peculiaritats del **pas del temps en captivitat** són la base conceptual de la instal·lació que ha creat Antoni Hervàs, en què prenen cos els sis diàlegs o relacions creatives que l'artista ha establert en diversos centres penitenciaris.

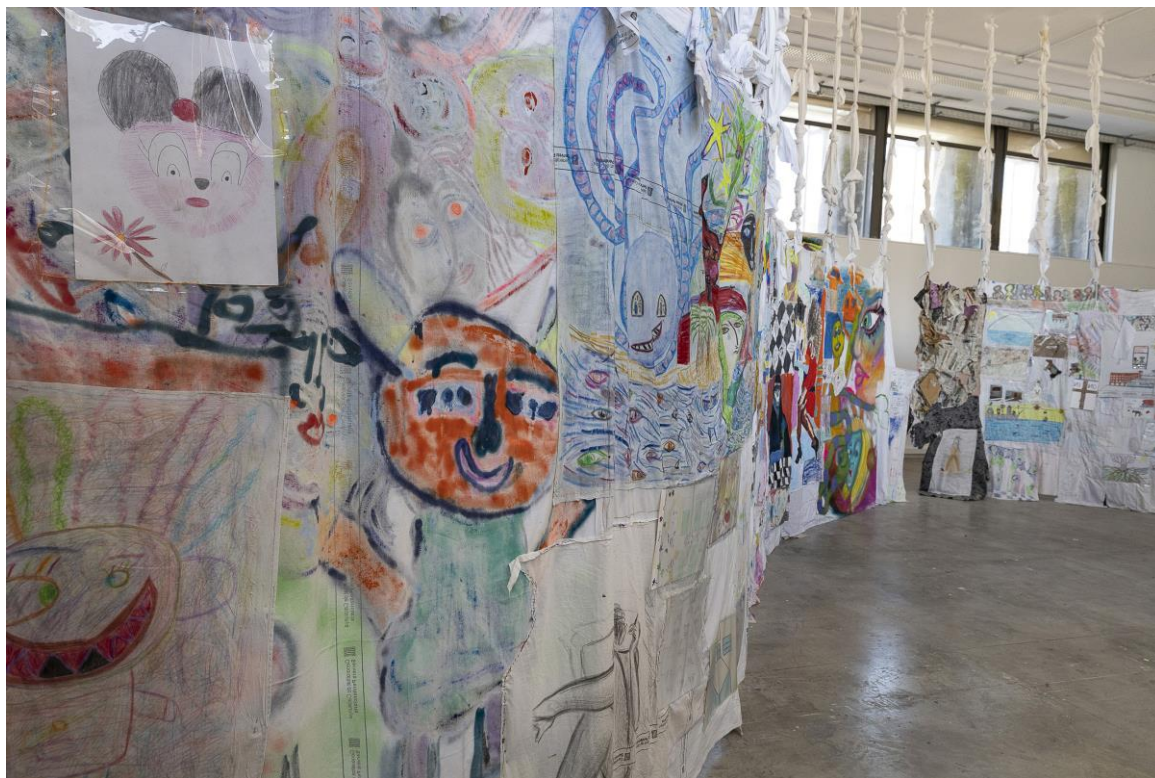
D'ençà que es van activar els permisos per accedir als tallers artístics dels centres penitenciaris el novembre de 2023, l'Antoni va començar a visitar les presons amb regularitat setmanal. En aquestes visites, l'artista inicia diversos diàlegs mitjançant el dibuix amb alguns participants dels tallers, fins que —amb el temps— es van consolidant a foc lent **sis relacions creatives**. Les connexions establertes responen a l'afinitat de llenguatges gràfics i de personalitat entre l'Antoni i les persones recloses.

En un procés de **dibuix expandit**, l'Antoni ha construït sis tòtems que evoquen i integren literalment els dibuixos i els processos creatius que han caracteritzat cada relació; el dibuix surt del paper i pren un cos nou alhora que respecta l'essència de la pràctica artística de cada interlocutor. Aquestes relacions esdevingudes cos es conceben com a **tòtems** que converteixen els reclusos i recluses en guies del món carcerari, en **veus** que expliquen com s'experimenta el passat, el present i el futur a la presó. Cada relació creativa o tòtem és una porta temporal oberta en aquesta gran càpsula del temps que és l'exposició mateixa.

Llençols i escapisme

Creació conjunta amb alumnes dels tallers artístics del CP de Dones de Barcelona

Instal·lació, 2024

La primera inserció de l'Antoni a la presó va ser al CP de Dones, lloc on s'ha establert la relació més longeva amb una part de les participants del taller artístic. L'Antoni inicia les converses gràfiques a partir dels fanzins que va elaborar sobre la seva àvia, i les interessades responen abordant a través del dibuix els seus somnis, enyorances i desigs. L'Antoni adapta la seva manera de treballar al ritme i les tendències del grup, i no a l'inrevés. A mesura que passen les setmanes, es pren la decisió d'emprar tèxtils com a suport, concretament els llençols institucionals de Serveis Penitenciaris, que havien de ser reemplaçats. Els llençols es tornen un gran organisme que absorbeix tot el que ha passat durant aquest temps, una dimensió fetitxista i magnètica que atreu paper, teles, peces històriques dels tallers, fotocòpies... Els pegats sobre tela esdevenen una solució excel·lent per treballar en condicions de manca d'espai, una de les problemàtiques dels tallers artístics de les presons, juntament amb l'escassetat de materials, que fa que, a la presó, s'aguditzí l'enginy per fer servir tota mena d'objectes (caixes de fruita, encenedors, embolcalls de plàstic...) com a material artístic.

Aquests llençols han acollit les aportacions de prop de 25 preses. Temàticament, el mural s'ha anat estructurant de manera orgànica per zones expressives: hi ha una *zona salvatge* que mostra mons de fantasia i figures femenines poderoses; la *zona elèctrica* es distingeix pel traç enèrgic i nerviós d'aquelles que fan front amb resolució al món carcerari, i la *zona arrels* mostra representacions del lloc d'origen i territoris imaginaris de nostàlgia, protecció i tranquil·litat. Els llençols acaben sent l'espai adient per fabular sobre els somnis, els

espais suspesos i l'escapisme, representat amb la imatge prototípica dels llençols entrellaçats com a lianes per a la fugida.

Autoria: Antoni Hervàs. Creació conjunta amb alumnes dels tallers d'expressió artística, dibuix i pintura del CP de Dones de Barcelona.

L'eternitat de l'amor

Homenatge a la Loli (CP de Dones de Barcelona)

Instal·lació, 2024

L'afinitat entre l'Antoni i la Loli s'estableix gairebé de manera immediata, i es desenvolupa assimilant-se a l'afecte que uniria un net a la seva àvia. La Loli dibuixa en llibretes. Des d'aquestes llibretes, llança missatges per comunicar-se amb familiars desapareguts (particularment amb els pares i el marit), o amb aquells amb qui no pot parlar a causa del seu tancament. A les seves pàgines, el mar de llàgrimes i ella mateixa autoretratada com a nena són motius recurrents. La Loli només vol pintar amb daurats i tints brillants a línia, i generar composicions en què la lletra mateixa és entesa com a dibuix. A partir d'aquests grafismes, l'Antoni construeix una mena de pitonissa plena de saviesa, un tòtem de doble cara que mostra, d'una banda, un mar de llàgrimes i, de l'altra, un episodi d'acció ocorregut a Mèxic, que porta la mateixa Loli a fabular sobre com hauria estat la seva vida en una presó mexicana. Aquesta moneda de dues cares en què la Loli és nena i àvia alhora és un homenatge al seu univers i a les estones *àvia-net* compartides.

Autoria: Antoni Hervàs. Homenatge a la Loli (CP de Dones de Barcelona)

Arqueologia d'un passat imaginari

Abraçada amb en José (CP Quatre Camins)

Instal·lació, 2024

Quan els tècnics artístics de presons van mostrar les peces de ceràmica i les petites escultures d'en José, l'Antoni va desitjar conèixer-lo com més aviat millor. És un artista polifacètic de qui es conserven obres tant al CP Quatre Camins com al de Brians. En José s'enfronta als blocs de fang fresc sense un pla previ, i el seu procediment és el de la sostracció i el modelatge (no afegeix mai material). A les seves mans, el fang pren forma en un procés de creació que frega el rampell místic, expressant-se en un llenguatge recognoscible (un característic tramat de punxons i línies). La seva empremta física i personal queda totalment impresa a la peça: és com si el fang acabés sent un calc perfecte de la seva personalitat creadora. L'Antoni i en José entenen la seva trobada com una abraçada afectuosa, i les peces creades conjuntament, com a testimonis de la petjada de tots dos, memòries de la mateixa abraçada.

Autoria: Antoni Hervàs. José (CP Quatre Camins)

Màquines de tatuar, màquines del temps (Passa'm la màquina)

Xerrameca amb en Rafa (CP Quatre Camins)

Instal·lació, 2024

En Rafa entén els tatuatges com a missatges que es llancen al futur a través de la pell: tatuar-se per tenir alguna cosa sempre present i per no oblidar. Ser tatuador és el pla de futur d'en Rafa en sortir de la presó, i fabular amb aquesta il·lusió és un motor per continuar endavant. L'Antoni i en Rafa van convenir fer quatre màquines de tatuar amb els mitjans limitats que hi ha a la presó, per dibuixar-hi. Les màquines es fan seguint una idea de cronologia en què cada aparell és més complex que l'anterior. Així doncs, la comunicació entre l'Antoni i en Rafa ha tingut lloc a través de la construcció de les màquines. Amb les anècdotes que en Rafa explicava a l'Antoni en aquestes trobades —que es produïen al taller d'enquadernació del CP Quatre Camins—, han generat entre tots dos una nova simbologia de l'univers carcerari. Aquestes anècdotes han donat lloc a una col·lecció de dibuixos/tatuatges que se'ns mostren evocant un tauler de joc: la presó mateixa.

Autoria: Antoni Hervàs. Rafa (CP Quatre Camins), Taller d'enquadernació de Quatre Camins

Apocalipsi i tendresa

En una galàxia bessona amb en Víctor (CP Quatre Camins)

Instal·lació, 2024

En Víctor s'expressa mitjançant la pintura en acrílic de format mitjà. Els seus quadres fan al·lusió als imaginaris de les pel·lícules de terror sense estar exempts, però, d'una certa tendresa. La seva pràctica avança pel desig d'aprendre a pintar com els grans mestres (Miquel Àngel, sobretot el Bosch) i reflectir escenaris grandiloqüents, com ara supernoves o grans desastres naturals. Les seves composicions concentren una munió de referents en poc espai, i en el procés de creació fa i esborra, pinta i repinta a sobre, aplica capes i capes de pintura, motivat pel desig de contenir en poc espai la màxima quantitat d'elements i de profunditat possible. En Víctor compon mons en miniatura que han d'allotjar més i més elements, per la qual cosa es veu forçat a recompondre minuciosament. L'Antoni i en Víctor van coincidir a interpretar i mostrar aquestes pintures com a vòrtexs, remolins d'imatges, que poden ser portes espaciotemporals.

Autoria: Antoni Hervàs. Víctor (CP Quatre Camins)

El futur és en els joves

Temps compartit amb el grup del taller de ceràmica del CP de Joves

Instal·lació, 2024

El grup d'alumnes del taller de ceràmica del CP de Joves funciona amb una certa consciència de grup, sota la tutela del seu tècnic i professor, en David. La ceràmica no és el llenguatge de l'Antoni; per tant, penetra en aquest taller com un alumne, construint peces de ceràmica mentre el grup crea les seves. Hi ha un terme carcerari que reflecteix perfectament la seva posició al taller: ser "período", que és com s'anomenen en argot carcerari els principiants o acabats d'ingressar. El grup és el mestre de l'Antoni: l'iniciem en el treball amb ceràmica, li ensenyan a fer servir les eines i la tècnica de l'assecatge, experimenta totes les fases d'aprenentatge per les quals ja ha passat el grup. El conjunt de peces que presenta aquest tòtem és una mostra de les formes, els volums i les idees que es generen al territori del taller: hi ha contenidors, atuells o figures fràgils que desafien la gravetat, però també peces històriques que conviuen des de fa anys amb els alumnes que van passant pel taller. Aquestes peces són una mena de referent i de llegat per als qui van afegint-se cada vegada. Sobre aquesta idea de llegat i de relleu formal, l'Antoni construeix una espècie d'arbre que rememora una peça que es va trencar al taller, però que també és símbol de la unitat del grup. Aquesta espècie d'arbre de la vida simbolitza el creixement constant, la rotació i la connexió entre les arrels i el cel.

Autoria: Antoni Hervàs. Taller de ceràmica del CP de Joves

Sobre Antoni Hervàs

Antoni Hervàs presenta exploracions entusiastes i coloristes de les possibilitats del dibuix a través de creacions exuberants mitjançant collages amb materials humils: murals de cartró, escultures de paper maixé, vídeos low-tech i performances en viu. Sovint parteix de representacions gràfiques prèvies, arxius personals i altres testimonis de primera mà, que reconfigura a través del dibuix per plantejar uns diàlegs, de vegades discordants però alegrement expressius.

Antoni Hervàs va estudiar Belles Arts a la Universitat de Barcelona (2006) i Gravat i Estampació a l'Escola Llotja. Algunes de les seves exposicions en solitari són *Copacabana*, a The RYDER Projects (Madrid, 2021), i *Sausages*, a OKELA (Bilbao, 2021). Ha participat en nombroses exposicions col·lectives, com *Adiós, que estés bien* (Comunitat de Madrid, 2019) i *Generaciones 2018*, a La Casa Encendida (Madrid, 2018). Hervàs ha estat resident a Gasworks (Londres, 2018) i al 18th Street Arts Center (Los Angeles, 2017), i va obtenir el Premi Ciutat de Barcelona d'Arts Visuals el 2016.

Sobre Mery Cuesta

Crítica cultural, comissària d'exposicions i docent especialitzada en llenguatges de la cultura popular. És investigadora i professora d'Art Contemporani a la Facultat de Comunicació Audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra, i Directora del Màster d'Il·lustració i Narrativa Visual d'ELISAVA-Facultat de Disseny i Enginyeria de Barcelona.

Com a crítica d'art, desenvolupa la seva trajectòria als diaris La Vanguardia i El Mundo, i Radio Nacional de España.

Ha comissariat una trentena d'exposicions, com *Quinquis dels 80: Cinema, premsa i carrer* (CCCB, La Casa Encendida) o *Humor absurdo: Una constel·lació del disparate en España* (Centre d'Art 2 de maig, Madrid). Va ser la comissària del Pavelló Català a la Biennal de Venècia 2017.

Molt compromesa amb l'àmbit penitenciari, ha comissariat dues exposicions de referència: *Bàlsam i fugida: La creació artística a la institució penitenciària* (CaixaForum, 2017), i *L'art irreductible: Miratges de l'art brut* (2019) a la Model Espai Memorial.

Cartell i material gràfic

Antoni Hervàs és també l'autor de la il·lustració que encapçala el cartell de *Màquines del temps*. Una amalgama d'il·lustracions que, amb l'estil característic de l'artista, evocuen les línies de treball que ha teixit amb els alumnes dels tallers artístics dels CP i conforma en si mateixa una càpsula del temps.

Descarrega la gràfica i imatges de l'exposició: bit.ly/espai-premsa-SM

Crèdits

MÀQUINES DEL TEMPS. REDIBUIXAR EL PASSAT I FABULAR EL FUTUR A LA PRESÓ (27.06–08.09.2024)

ARTISTES

Antoni Hervàs

COMISSÀRIA

Mery Cuesta

ROTULACIÓ I IL·LUSTRACIÓ A PARET

Sergi Moreso Ventura

ARTISTES DE SUPORT A ANTONI HERVÀS

Juan Antonio Cerezuela Zaplana

Beatriz Sánchez Sánchez

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

Fundació APIP-ACAM

Diari ARA

AGRAÏMENTS

Àngela Peinado, David, Isaac, Laia, Patri, Sandra, Sofia, Sonia y Sergi. Eva, Mirela, Jessica, Diana, Trini, Fili, Àngela, Luisa, Estrella, Kimberly, Eva, Pilar, Odiolguitamor, Victoria, Carmen, Burbulus, Extrem, Chio, Àngels, Pilar, Annie, Ana, Janette, Elo, Coral, Elisa, Agatha, Huan, Jessica, Anahí, Loli i Nino.

Abidi, Mateus, Ghenyouy, Andruta, Yuri, Merzaq, Mourad, Souleyma, Daniel, Hamza, Gift, Adil, David, Otmame

Totes les persones en privació de llibertat que han participat i han donat suport a aquest projecte des de la seva situació de vulnerabilitat: gràcies de tot cor.

SANTA MÒNICA

Direcció

Enric Puig Punyet

Exposicions

Roger Vinent Arnau

Producció tècnica

Marina Rubio Marco

Activitats

Eva Ruiz

Producció d'activitats

Júlia Gutiérrez

Gestió econòmica

Cristina Güell i Miguel Morilla Hernández

**Generalitat
de Catalunya**

santa mònica

Administració

Andreu Carreras i Novich

Comunicació i Premsa

Clara Bofill Pumarola

Mediació i Educació

Marta Gracia Valladares

Estudis i Documentació

Juanjo Gutiérrez

Web

Luis Villalón

Xarxes socials

Cesc Grau Serratusell

Fotografia

Jordi Play

Disseny gràfic

Ellen Dietrich

Pràctiques

Pilar Roca

Sabrina Atanasiu

Igone Franco

MÒNIQUES (ARTISTES RESIDENTS)

Gremi de d'educació

Rosa Llop Vidal

Sara Manubens

Martí de la Malla Castillo

Gremi de digitalització

Carlos Carbonell Martínez

Marc Villanueva Mir

Miquel Berga Carreras

Gremi d'edició

Antonis Antoniou

Carla Cánovas Puigmartí

Verónica Lahitte

Gremi d'espais

Anna Solanilla Roselló

Cristina Almunia Candela

Pedro Bennaton Diniz

Gremi de gastronomia

Laura Torres Gandía

Alexandra Laudo

Yazel Parra Nahmen

Gremi de participació

Ricardo Pérez-Hita Carrasco

Tatiana Adelaida Antoni Conesa

Laura Violeta Ospina Domínguez

Gremi de comunicació

Marta Lara Martínez
Anna Vilamú Bosch
Angela Palacios Ramírez

EQUIP DE MEDIACIÓ

MagmaCultura, SL
Ainhoa Arroyo Tomás
Elizabeth Bertolín Mercado
Sílvia Camacho Riart
Oscar Canal Vicente
Alba Coll Zapata
Raül González Carrasco
Roser Martín Ausió
Héctor Martos Avellaneda
Josep Francesc Valero Garcia

MUNTATGE

Grop exposicions i museografia, SL
Alejandro Aznar Sanromán
Raul Baeza Calleja
Ferran Costa Fontanet
Manuel Delgado Barruquera
Francesc Fornaguera Bau
Fco. Javier Hernandez Ruíz
Luis José Hernández Campo
Esteban Hernández
Irene Julve Nieto
Gustavo Mendoza Tempone
Ernest Montllor Nogués
Francisco Mulero Ruíz
Xesco Muñoz Casas
Francisco Muñoz Bravo
Carles Portillo Recio
Manuel Ríos Calatayud
David Segura Marfil
Ricard Sellarés Puig
Mariano Verdejo
Jaume Vila-Clarà Martin
Andrea Vergara Sanchez

IMPRESSIÓ

Uan Tu Tri
Marc Ventura
Ula Solsona

NETEJA

Mitie Facilities Services S.A.
Rosa Bajaña
Julia Barrueto
Niurki Cuevas
Sergio Sánchez Blesa
Elizabet Tipán
Lidia Toala
Lali Ventaja

SEGURETAT

SPM Seguridad

Maria Isabel Bermejo Celdrán

Juan Carlos Alba Collado

Daniel Sanchez Sánchez

Mileidys Landestoy

Fabian Arnaldo Jaeggi

MANTENIMENT

Urbia Services

José María de Santos

Marc Ferrer

Ariel Agustopa

Mohamed

IL·LUMINACIÓ

Intervento

Maria José Dominguez Vazquez

Pelayo Rodriguez Gonzalez

PINTURA

Projectes Micma, SL

Álvar Alegre Crivellés

Francisco Javier Nicolas Domingo

David Martos Álvarez

Andrés Gázquez Oronich

Carlos Roca Echevarria

Bladimir Arancibia Fuentes

Salvador Mateo Serrat

Jose Antonio Rivera Román

Ignasi Roqueta Homs

Temur Kipiani

Adolfo Aliaga Torrez

UNA PRODUCCIÓ DEL CENTRE D'ARTS SANTA MÒNICA

santa mòni
cà

ic3c Institut Català de les
Empreses
Culturals

 Generalitat
de Catalunya

Nota de premsa

Barcelona, 27 de juny de 2024

El Santa Mònica inaugura ‘Màquines del temps. Redibuixar el passat i fabular el futur a la presó’, una exposició fruit de la col·laboració entre artistes en privació de llibertat i Antoni Hervàs

- L'exposició, comissariada per Mery Cuesta, mostra els resultats de les relacions creatives i afectives teixides per l'artista Antoni Hervàs en diversos centres penitenciaris i convida a reflexionar sobre la percepció del temps a la presó
- ‘Màquines del temps’ és també un exercici de provocació institucional amb motiu dels 40 anys de l'assumpció de les competències en execució penal per part de la Generalitat de Catalunya
- La consellera de Justícia, Drets i Memòria i la consellera de Cultura han presentat la mostra que s'inaugura aquest dijous 27 de juny, a les 17 h, i que es podrà visitar gratuïtament al Santa Mònica fins al 8 de setembre

El Santa Mònica inaugura aquest dijous 27 de juny, a les 17 h, l'exposició ***Màquines del temps. Redibuixar el passat i fabular el futur a la presó***, fruit de la col·laboració entre artistes en privació de llibertat i Antoni Hervàs. Comissariada per Mery Cuesta, mostra els resultats de les relacions creatives i afectives teixides per l'artista en diversos centres penitenciaris i convida a reflexionar sobre la percepció del temps a la presó. 170 persones internes han participat en la proposta.

Màquines del temps és una col·laboració entre el Departament de Justícia, Drets i Memòria, el Departament de Cultura i el Santa Mònica, en un exercici de provocació institucional amb motiu dels 40 anys de l'assumpció de les competències penitenciàries per part de la Generalitat de Catalunya.

La consellera de Justícia, Drets i Memòria, Gemma Ubasart i González, ha subratllat que l'exposició és una excel·lent oportunitat per visibilitzar el model català d'execució penal i per apropar, de forma provocativa, els centres penitenciaris i els interns a la ciutadania. "Sobretot, ens permet explicar els valors i principis que sostenen aquest model: en un context d'auge de l'extremisme i la intolerància, la resposta catalana és humanisme, garantisme i Estat democràtic i social", ha destacat durant la roda de premsa de presentació aquest dijous.

La consellera de Cultura, Natàlia Garriga i Ibáñez, ha reivindicat que la mostra va en la línia de les polítiques culturals i socials que ha impulsat aquest Govern, centrades especialment a garantir el dret de tothom a participar “de i en” la cultura. En aquesta línia, la consellera ha recordat que el Departament ha treballat en la nova i pionera Llei de drets culturals de Catalunya, que actualment es troba en tramitació a Govern. “Si creiem fermament que la cultura és una de les quatre potes de l'Estat del Benestar, ha de tenir una llei, com la tenen la salut, l'educació i els drets socials”, ha dit. En paraules de Garriga,

“tenim la ferma convicció del poder transformador de l’art i la cultura, i la mostra que presentem avui aquí sintetitza a la perfecció aquests valors”.

L’exposició consta de dues parts: la instal·lació principal (a la planta superior del Santa Mònica) que desplega les creacions artístiques, i un preludi (a la primera planta) que desgrana les estratègies de participació que s’han hagut d’activar per treballar des de la creació artística en un context penitenciari i poder dur a terme aquesta exposició.

El treball d’Hervàs es caracteritza per una metodologia d’implicació intensa amb col·lectius al marge de la normalitat social, que promou l’emergència de representacions des de dins (és a dir, produïdes pel col·lectiu mateix). Hervàs ha entaulat relacions durant deu mesos intensius amb reclusos i recluses de diferents centres penitenciaris de Catalunya i, en un procés de dibuix expandit, ha construït sis tòtems que evocuen i integren literalment dibuixos, pintures, ceràmiques i altres creacions que han caracteritzat cada conversa. Unes connexions que responen a l’afinitat de llenguatges gràfics i de personalitat entre l’artista i les persones recloses.

A les sis instal·lacions exposades, el dibuix surt del paper i pren una forma nova alhora que respecta l’essència de la pràctica artística de cada interlocutor. Sis tòtems que converteixen els reclusos i recluses en guies del món carcerari, en veus que expliquen com s’experimenta el passat, el present i el futur a la presó. Cada instal·lació és una porta temporal oberta en aquesta gran càpsula del temps que és l’exposició mateixa.

Tot aquest compendi d’experiències ha estat possible gràcies a la complicitat dels reclusos i recluses, però també dels tècnics artístics dels centres penitenciaris, que són una clau fonamental per entrar en contacte amb els artistes en reclusió en el context català.

La mostra es pot visitar gratuïtament al centre d’arts Santa Mònica fins al 8 de setembre en l’horari habitual del centre.

Més informació:

<https://artssantamonica.gencat.cat/ca/detall/Maquines-del-temps>

Informació de visita:

Entrada gratuïta. De dimarts a diumenge i festius: 11:00 – 20:30 h.

Tota l’actualitat relacionada amb l’exposició es pot seguir a les xarxes socials seguint el perfil [@centredartssantamonica](https://twitter.com/centredartssantamonica) o cercant l’etiqueta #Màquinesdeltemps

Contacte Premsa

Contacte de comunicació i premsa del Santa Mònica:

Clara Bofill: cbofillp@gencat.cat / (+34) 93 554 78 61 / 677 29 21 26

Santa Mònica
La Rambla, 7
08002 Barcelona
T 935 671 110
info.santamonica@gencat.cat

Entrada lliure
Horari: de dimarts a diumenges i festius d'11 h a 20.30 h;
Dilluns tancat, excepte festius

santamonica.cat

Generalitat
de Catalunya

santa mònica